

Declassified and Approved for Release
by the Central Intelligence Agency
Date: 2007/1/2005

EXEMPTIONS Section 3(b)

(2)(A) Privacy ☐

(2)(B) Methods/Sources ☒

(2)(G) Foreign Relations ☐

1942) WAR CRIMES DISCLOSURE ACT

3. nr.

72-00044-48

7

BEST AVAILABLE COPY

SATURS

	Lpp.
Jānis Veselis — Draugam	1
Roberts Ancāns — Latvju tautas trāģēdija	2
Edvarts Tūters — Vienīgā puke	4
Bīskaps J. Rancāns — Iss atskats Latvijas pagātnē un izredzes nākotnē	5
Aldis Odzēns — Karavīra ligava	7
Dr. M. Valters — Piemērs un pamācība	8
Elfa Taiga — Manam brālīn	10
Alberts Spogis — Avīzes lapa vējā	10
Prof. Dr. Z. Vitens — Gara uzvara	11
Anna Dimants — Invalidam	12
Karmena Kurzemniere — Zvaigžņu mirdza	12
Alberts Spogis — Latviešu tautas poēta simfonijs tēlos un krāsās	13
Stanislavs Dukalskis — Maigai L.	21
A. Strazdiņš — Vai modernā jaunatne vairs neprot isti priecāties?	21
Edvarts Tūters — Vēstule no mājām	26
Dr. med. I. Liepiņš — Tautas sērga — reumatisms	27
Edvarts Tūters — Ja laiks ir atnācis	29
Alberts Spogis — Pārsiesim mūsu nācīgas ievainojumus	30
St. Dukalskis — Pēdējais zieds	33
Jānis Dimants — Trīmdas draudzīgais aicinājums — invalidu bibliotēka	33
Filma rādīs smagi ievainoto piemērotību darbam	37
Karmena Kurzemniere — Pūt vējiņ!	38
J. Logins — Pārskats par kara invalidu rentēm	39
P. Začs — Rentes ārpus Rietumvācijas dzīvojošiem karā cietušajiem	42
J. Kūlēns — Drosmes un gara bruņinieks	44
K. Melderis — Harijs Sietnieks piecdesmitgadnieks	49
J. Dimants, H. Sietnieks — Top LKIA bibliotēka	50
LKIA darbība	53
Vai DV vadības afēra?	58
L. G. — Sēru ziņa	60
F. C. — Mūsu lielmeistara Petrova atcerei	61

Izdevējs: LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENĪBA.

Galvenais redaktors: Alberts Spogis.

Redaktori: Kārlis Melderis un Roberts Apenītis.

LKIA apgāda vadītājs: Jānis Lielbārdis
MEMMINGEN/ALLGAU, Künnersbergerst. 58

Raksti KARA INVALIDAM iesūtāmi apgāda vadītājam.

Vāku zīmējis Daumants Tomsons.

BEST AVAILABLE COPY

BEST COPY

KARĀ INVALIDS

Nr. 3

Augusts 1959

Jānis Veselis

DRAUGAM

Tu redzēji, kā latvju ciemi dega,
Pēc pazaudētas kaujas projām ejot,
Kaut klāja pasauli vēl saules sega
Un putnu spārnu ēna, gaisos skrejot.

Ar sēru sāpi dzēla rudens gaisma,
Kur karotāji cīnījās pret ļaunu.
Starp dzimto krastu vērās ūdens plaisma ...
Dievs, neļauj piedzīvot vairs posta kaunu!

Tu pēdējais vēl uguns liesmās tinies,
Līdz salauzts arī tu pie zemes līmis.
Pēc laimes, prieka mūža ritā dzinies,
Bet vaidu nelaikā tu biji dzimis.

Uz kauju laukiem zaļo jauna zāle,
Slid saules stars pār velēnām un smilgām,
Bet tavās acīs zvēro ciņu tāle,
Pats dedzi degdams nedzēšamām ilgām.

27. maijā, 1959. gadā.

BEST COPY

BEST COPY

Roberts Ancāns

LATVJU TAUTAS TRAGĒDIJA

Cik tālu vien varam atpakaļejoši sekot vēsturē, redzam smagas cīņas par mūsu tautas būt vai nebūt. Mūsu laikā vissmagāk cieta tā tautas daļa, kas nespēja stāties pretī komunistiem ar ieročiem rokās. Tie ir čekas moku pagrabos noslepkavotie un deportētie. Pirms astoņpadsmit gadiem vienā naktī apcietināja un aizveda vairākus desmitūkstošus labāko latviešu tautas piederīgo. Šī tragēdija sasniedza kulmināciju pēc Kurzemes cietokšņa krišanas — 1945. gada maijā. Un šodien tā nav vēl beigusies. Tik ilgi, kamēr dzīvos latviešu tauta, 14. jūnijs būs tās lielā sēru diena un reizē arī pierādījums par boļševiku mežonību un cilvēka tiesību izsmiešanu. Šī diena ir brīdinājums pasaules brīvajām tautām un atgādinājums mums pašiem — neaizmirst savu sūtību un nesamazināt cīņas sparū.

Kad Otrā pasaules kara laikā radās iespēja vērst ieročus pret boļševikiem, latvieši gāja nevien aizstāvēt savu dzimteni, bet arī atriebt piederīgos. Mēs pierādījām, ka kara laukā neesam uzveicami.

Tagad dažkārt dzirdam balsis, ka mēs pārāk dzīvojot pagātnē. Bet šie pārmetumi nav dibināti, jo mūsu pagātne ir arī mūsu nākotnes cerība. Vismaz mūsu vecākai un vidējai paaudzei nav un nekur citur nebūs īstu māju, kā tikai pie Baltijas jūras, kur Visuvarenais pats ierādījis vietu mūsu tautai zem saules.

Jaunā paaudze vairs neizjūt saites ar dzimteni tādā mērā, kā mēs to jūtam. Dažkārt, kur vecie nav stāstījuši un mācījuši, viņiem to nemaz nav. Mums jābūt par vidutājiem, lai jaunatne sapemtu dzimtenes garīgo tēlu. Nepārmetīsim mūsu jaunatnei latvietības trūkumu, bet gan dosim vairāk viņiem no mūsu latviskās pasaules un mūsu gara Latvijas! Palīdzēsim viņiem kļūt par labiem šīs zemes pilsoņiem un reizē palikt krietniem latviešiem! Tas ir mūsu spēkos, ja tikai mēs to gribam un apzināties. Tas ir mūsu neatliekamais pienākums, ko no mums prasa mūsu tauta un Latvija.

Kad pirms piecpadsmit gadiem atstājām dzimteni kara dārdos, devāmies pretī nezināmam liktenim. Arī tagad ir līdzīgs stāvoklis, jo lielākā daļa no mums, kuri gribam atgriezties dzim-

BEST AVAILABLE COPY

tenē, nezinām kad varēsim to darīt. Arī senie zemgaļi pēc Tērvetes kaujām atstāja dzimteni apmēram 100 000 cilvēku. Viņi aizgāja uz Lietuvu, bet — cik zinām — nekad vairs neatgriezās. Cerēsim, ka mūsu liktenis nebūs tik jauns!

Apvāršņi jau sārtojas, un nav vairs tālu tā diena, kad izšķirsies arī mūsu tautas nākotne.

Vācu armija jau top, un, ja naidīgiem spēkiem to neizdosies aizkavēt, tad boļševiku vara tiks iznīcināta.

Mums nav jābaidās no kara, jo tas var nest mūsu tautai brīvību, kaut arī prasīs upurus. Draudi ar atomu un ūdeņraža bombām vairāk jāvērtē līdzīgi gāzu briesmām pirms Otrā pasaules kara. Nūrnbergas tiesa ir brīdinājums tiem, kuri gribētu izvēlēties necilvēcīgus kara vešanas paņēmienus. Jāievēro, ka arī lielākās eksplozijas vēl neizšķir karu, pamatā arvien paliek cilvēks.

Dzimtenē palicēji šodien nebeidz skatīties uz Rietumiem tāpat, kā tas notika Kurzemes cietokšņa pēdējās dienās. Pirmā kārtā viņu acis meklē mūs, jo viņi domā un grib ticēt, ka mēs darām visu iespējamo savas zemes un tautas brīvības labā.

No dzimtenes pienāk ziņas par turienes nacionālo tautiešu lielo vienprātību. Viņi dalās ar pēdējo maizes doniņu un nevar saprast, kāpēc mums šeit nav kopējas politiskas vadības.

Mums jārada neatkarīgi institūti, kas zinātu laiku un vietu, kur iestāties. Būtu jārada Latvijas brīvības fonds. Ja gribam kā tauta pastāvēt, mums atliek tikai viens ceļš — cīnīties. Mēs būsim tik stipri, cik stiprs būs mūsu gars; bet glēvi kļūsim, ja nodosimies materiālismam.

Varbūt negribam vairs dzirdēt tos vaidus, kas nāk no mūsu apspiestās zemes un no Sibīrijas vergu nometnēm?! Tur tautieša vietā, kurš vairs nespēj vergot, paņem un aizved dēlu vai jaunāko brāli. Tai pat laikā apspiedēji runā par „režīma mikstināšanu” un „koeksistenci”, kamēr mēs nevarīgi noskatāmies vai pat pa daļai sākam krāpniekiem ticēt. Cik tālu un cik ilgi tas tā vēl ies?

Arī šodien tirgojas ar tautām un valstīm, un to vislabāk pierāda mūsu izcilā valstsvīra Dr. M. Valtera aizrādījums Ženevas lielo konferencē 1955. gadā. Te skaidri pierādās, ka šāda veida jautājumi nepatīkami pie attiecīgu darījumu slēgšanas ne tikai boļševikiem, bet arī Rietumu sabiedrotiem, uz kuriem mēs liekam visas cerības. Būsim cīnītāji, ceļu un veidu ir daudz! Nepievīlsim mūsu tautu dzimtenē, ieklausīsimies viņu lūgšanās! Mēs, visi trimdinieki, esam latvju tautas sūtni un pilnvarotie. Nesīsim un dosim kaut vai tikai desmito daļu no tiem upuriem, ko viņi izcieš dzimtenē! Tad panākumi būs daudz lielāki, tie

BEST COPY

neizpaliks, ja bezbailīgi un pašaižliedzīgi cīnīsimies. Un kad pienāks atgriešanās diena, bez kauna un bailēm varēsim skatīties tiem acīs un teikt, ka mēs piederam pie latviešu tautas, jo par to esam cīnījušies. Un kāda ir patiesība šodien? — Mēs kļīstam pa svešu zemju lielceļiem, bieži vien nevajadzīgu putekļu ir tik daudz, ka trūkst spēka un sāk zust ticība. Kaut ko jau mēs darām — ziedojam dažus dolārus gadā aprūpei, kara invalidiem, latviskās kultūras saglabāšanai utt., bet pats galvenais — cīņa par Latvijas brīvību — paliek novārtā. Būsim nomodā, vērtēsim pasaules notikumus un attiecīgi iestāsimies par mūsu tiesībām, tad arī mūsu tautas tragēdija reiz izbeigsies. Neatstāsim savu tautu vissmagākajos apstākļos likteņa varā — cīnīsimies par tās tiesībām uz brīvību, tad arī Dievs mums palīdzēs un mēs visi būsim vairāk gandarīti.

Pirms četrpadsmit gadiem mūsu zemē apklusa kara troksnis, un latviešu 19. divīzija, kas cīnījās viskrietnāk, bija spiesta uzdot organizētu cīņu neuzvarēta. Kopā ar kurzemniekiem un Kurzemē saplūdušiem bēgļiem (ap 600 000 cilvēku) tā aizgāja Golgatas ceļu. Mēs bijām iztirgoti, bet tas nemazina mūsu karavīru nopelnus un cīņu jēgu.

Šī sēru diena sakrīt ar Mātes dienu, un nav šaubu, ka tā bija un ir vistumsākā diena latviešu mātēm, jo viņas nesagaidīja pārnākam savus dēlus. Tikpat skumja šī diena ir arī Mātei — Latvijai, jo tad norietēja viņas brīvības saule.

Bet reiz nāks viņai atkal jauna diena, kaut arī caur jaunu postu, ugunīm un asinīm. Sai dienai mums visiem jāgatavojas! Vienosimies visi ap diviem vārdiem — par Latviju, tad arī panākumi neizpaliks. Neviena cita tauta nedz valdība šos vārdus neprot un nespēj novērtēt tā, kā mēs paši tos izjūtam, tādēļ arī bez mūsu iestāšanās tie netiks pacelti tik augstu, lai mēs būtu gandarīti!

Edvarts Tūters

VIENIGĀ PUKE

Gadī kā vērsī brien miglā.
Dienas melnu met vīni ...
Visas ūdeņu upes
Rūgtu asaru pilnas.
Izmīti lauki un sētas.
Nedlenu dzelmēs melnās
Pazūd dvēseļu dzīves
Kā putnu pēdas pelnos.
Paliek tik asaru rūgtums —
Vienīgā puke kas glāsta;
Priecīgs esi to plūcot —
Par tavu dzīvi tā stāsta.

BEST

7. Austrija dzīvojošiem — Versorgungsamt I München, München, Auslandsversorgung,
8. Amerikas kontinentā un Kanadā dzīvojošiem — Versorgungsamt Bremen, Bremen, Blumenthalstraße 8, Auslandsversorgung,
9. Spānijā, Turcijā un citās Eiropas zemēs dzīvojošiem — Versorgungsamt I Stuttgart, Stuttgart, Auslandsversorgung.

Adresējot vienmēr jāmin attiecīgais Versorgungsamts, pilsēta un „Abteilung Auslandsversorgung“ (iela var arī nebūt, jo pasts to parasti zina un vēstuli attiecīgā lēstāde saņems).

Ja Rietumvācijas konsulātos nav vajadzīgais formulāru (Antrag) skaits, tad tomēr nekavējotī jāraksta attiecīgai aprūpes lēstādei (Versorgungsamt), uzrādot vārdu, uzvārdu, dzimšanas datus un vietu, tagadējo adresi, kā arī vai renti saņēmis un no kāda Versorgungsamta, jo tad šo pieprasījumu uzskatīs par oficiālo un renti maksās no pieprasīšanas dienas. Renti iemaksās vai nu tās saņēmēja kontā Rietumvācijā (ja tāds tam ir), vai arī kādā tā kontā ārzemēs. Pārējos gadījumos rentes piešķir pa pastu. Ja rentes saņēmējs vēlas, tad renti iemaksās kādas citas personas kontā Rietumvācijā. Formulārā ir īpašs jautājums, tur prasa, kādā veidā renti vēlas saņemt, resp. katram jāuzdod adrese, kur renti iemaksāt. Rentes ārpus Rietumvācijas izmaksās attiecīgās valsts valūtā pēc attiecīgā vācu markas kursa.

Par sekojošiem ievainojumiem piešķir vismaz šādas darba spēju zaudējuma

	%/o/:
Galvas kausa ievainojums bez smadzeņu funkciju traucējumiem	30%
Galvas kausa ievainojums ar smadzeņu funkciju traucējumiem	50%
Mugurkaula ievainojums ar funkciju traucējumiem	70%
Zadēts deguns	50%
Zaudēti abu ausu skriemeļi	30%
Zaudēta viena acs, bet otras redze nav bojāta	30%
Zaudēta viena acs, bet otras redze bojāta vismaz 50%	50%
Pilnīgs kurlums	50%
Zaudēts virieša dzimumloceklis	50%
Zaudēta roka līdz plecam	80%
Zaudēta roka līdz elkonim vai virs tā	70%
Zaudēta roka zem elkoņa	50%
Zaudēta visa dēlna	50%
Zaudēti visi vienas rokas pirksti	40%
Zaudēta kāja līdz blodas kaulam	80%
Zaudēta kāja virs ceļa	70%
Zaudēta kāja zem ceļa	50%
Zaudētas abas kājas zem ceļa	70%
Pēdas zaudējums	30% līdz 50%
Zaudēti abu kāju pirksti	30%

Seit nav uzskaitīti visi ievainojumi, bet šis īsais pārskats tomēr ikvienu interesentu varēs kaut cik informēt.

Pēc likuma rentes var saņemt visi, kas: 1. izpildot militāro vai līdzīgu dienestu sabojājis savu veselību, 2. cietuši šādos gadījumos: a) tiešas kara sekas (ievainoti), b) atrodoties gūstā, c) internēti kā vācieši, d) sakarā ar militāro vai tamlīdzīga dienesta sekām, ja ticis sodīts vai bijis ieslodzījumā, un to var uzskatīt kā nelaishību.

Par militāro dienestu uzskata dienestu armijā, volksšturmā, lauku zandarmērijā un flaka baterijās (Heimatflakbatterien). Rentes maksā arī kara atraitnēm, kara bāreņiem un pusbāreņiem un arī karākritušo vecākiem (pēdējiem — ja kritušais dēls bija vai kļuvis apgādnieks un pašiem nav ienākumu).

DEUT. ZENTRALBIBLIOTHEK

BEST COPY

Kara atraltnes, dodoties jaunā laulībā, saņem vienalīdzēju atlīdzinājumu 36 mēnešu rentes apmērā. Pusbāreņiem renti tomēr maksā tālāk arī šādos gadījumos, t. i. ja māte devusies jaunā laulībā. (Skat. J. Logina rakstu „Pārskats par kara invalidu rentēm”).

Protēžu un tāpat ārstēšanās izdevumu segšanai (izdevumus sedz pēc Rietumvācijas likmēm) jāgriežas pie attiecīgām ortopēdiskās aprūpes iestādēm (Orthopädische Versorgungsstelle), kas parasti atrodas tajās pat pilsētās, kur attiecīgās aprūpes iestādes (Versorgungsamt) ar sekojošiem izņēmumiem:

Versorgungsamt Flensburg — die Orthopädische Versorgungsstelle Neumünster/H.

Versorgungsamt Aachen — die Orthopädische Versorgungsstelle Köln.

Versorgungsamt Trier — die Orthopädische Versorgungsstelle Koblenz.

Versorgungsamt Radolfzell — die Orthopädische Versorgungsstelle

Freiburg i. Br.

Darba ministrija paskaidroja, ka rentes ārpus Rietumvācijas dzīvojošie nevar kapitālizēt. Rentes kapitālizāciju nevar izdarīt arī ārzemēs dzīvojošie vācieši, jo kapitālizācijai trūkst pamatojuma, resp. kapitālizēt var tikai tie, kas dzīvo Rietumvācijā un rentes kapitālizācijai ir pamatojums — māju būvei, īpašuma iegādei jeb eksistences uzbūvei piem. mašīnu un darba rīku iegādei.

Neskaidrības gadījumos jautāt LKIA CV vai ASV zemes valdei.

J. Kulēns

DROSMES UN GARA BRUŅINIEKS

Bruņinieku krusta kavalieris Roberts Ancāns četrdesmitgadnieks.

Roberts Ancāns ir dzimis 1919. gada 11. novembrī Abrenes apriņķa Tilžas pagastā kā vienpadsmitā atvase Marijas un Antona Ancānu bērniem svētajā lauksaimnieku ģimenē. Roberts turpat Tilžā 1933. gadā pabeidz sešklasīgo pamatskolu, bet vasarās brīvlaikā pilda gana gaitas tēva mājās, lielajā Grīvu mežā, kur brīvā dabā attīsta savu balsi, dziedot tautas dziesmas. Dziesmu gars patikama brīskā tenora ietērpā un izcilus enerģijas jublāru ir pavadījis visus jaunības, ciņu un trimdas gadus.

Jubilāra māte bija dziļi reliģioza sieviete, klusībā viņa cerēja, ka no Roberta varētu iznākt labs garīdznieks ar skaistu balsi, tāpēc viņa sūta dēlu uz Aglonas ģimnaziju. Taču Roberts ir ieņēmis prātā staigāt karavīra gaitas, un tāpēc pēc gada viņš pāriet uz Kārsavas pilsētas ģimnaziju. Jau skolas gados jaunais censonis parāda lielu interesi militārai audzināšanai, un kara rotaļās viņš arvien ir zēnu vadonis. Zēns gūst izcilus panākumus arī dažādos sporta veidos, tāpat mācībās viņš ir arvien starp labākajiem. Roberts kļūst aktīvs vietējās aizsargu nodaļas sportists un mazpulka dalībnieks.

1938. gada pavasarī Ancāns beidz Kārsavas pilsētas ģimnaziju, un rudenī viņš uzsāk tautsaimniecības un tieslietu studijas Latvijas Uni-

BEST COPY

Brūnlieku krusta kavaleris Roberts Ancāns Kurzemes cietokāni, Kau-
ju starplūkš, 1945. gada (februāris).

BEST AMERICAN COPY

verstītātē. Stūdiļu laikā arī iestājās korporācijā Lacuania. Pēc viena gada studijām Ancāns 1939. g. rudenī iestājās brīvprātīgi Latvijas Armijā. Ar ļoti labām sekmēm viņš beidz instruktoru rotu pie 4. Valmieras kājnieku pulka, un 1940. gada martā tiek pārcelts uz 1. Liepājas kājnieku pulku. Tūlīt pēc instruktoru rotas beigšanas, Ancāns iesniedz lūgumu Latvijas Kara Skolā, lai kļūtu kadets speciālists. Dienēdams 1. Liepājas kājnieku pulkā, Ancāns ir grupas komandieris, pilda bataljona rakstveža pienākumus u. c.

Boļševiku okupācijas laikā Ancāns paliek armijā, bet, ienākot vācu armijai, viņš pieslēdzas partizāniem Olaines rajonā un sekmīgi piedalās partizānu cīņās ar atējošiem boļševikiem. Tikko sāk formēt brīvprātīgo vienības, Ancāns kā vada seržants ir 16. bataljona rindās, kpt. Matcisa rotā, un 1941. gada oktobrī viņš jau izbrauc uz fronti. Aukstajā 1941./42. gada ziemā Ancāns cīnās pie Cholmas, šeit viņu smagi ievaino. Pēc izārstēšanās Ancānu komandē uz virsnieku sagatavošanas kursiem, un 1942. gada 1. septembrī viņu paaugstina leitnanta dienesta pakāpē. Kā virsnieks Ancāns piedalās kaujās pie Leņingradas, Ostrovas un tad līdz pēdējai cīņu dienai Kurzemes cietoksnī.

Kaujā pie Ostrovas Ancānu smagi ievaino — sadragā vairākus kaulus — un pēc ilgās ārstēšanās Rīgā un Vācijā viņu atlaiž no slimnīcas kā 50% kara invalidu — derīgu tikai aizmugures dienestam. Taču Ancāns atkal brīvprātīgi piesakās uz fronti, Kurzemes cietoksnī pieda-

Roberts Ancāns ģimenes vidū. No labās: dzīves biedre Ilga Biruta, meita Rīta, jubilārs, dēls Gvido Imants un sievas māte Marla Lutums.

BEST AVAILABLE COPY

lūs vairākās kaujās un tiek atkal trīs reizes levalinots. Cīnījies, kas sadzēris ar nāvi „Tu” brālību, nav noturāms atzmugurā.

Par varonību kaujas laukā R. Ancāns ir apbalvots ar 17 varonības un goda zīmēm, bet par izcilus drošsirdību un sniegumu lielajās Ziemeļvētku kaujās 1944. gadā Kurzemē viņu apbalvo ar augstāko Vācijas varonības ordeni — Brūnleka pakāpes dzelzs krustu. Ancāns visā cīņu laikā ir astoņas reizes levalinots, un vēl šodien viņš sevī nēsā 37 granātu šķembas un vienu mašīnpistoļu lodīti. Taču tas viņu nemaz neuztrauc, tas uzlabojot tikai asins sastāvu — tā izsakās pats jubilārs, kuŗš šodien, četrdesmit gadu pievārtē, ir tikpat mozs un izturīgs kā siva-jās frontes cīņās. Jubilāra drosmīga karavīra stāju apliecina ne tikai daudzās atzīnības zīmes, bet arī viņa dienesta pakāpes kāpšana — no instruktora līdz kapteinim kapitulācijas dienā. Kaujas laukā ANCĀNS ir komandējis vadu, rotu, divīzijas kaujas skolu, bataljonu un atse-višķas kaujas grupas ar izcilus panākumus.

Ancānu dzimta ir noteikti pretboļševistiski cīnītāji. Jubilāra tēvu jau Pirmajā pasaules karā boļševiki apcietināja un vairākus mēnešus turēja Ludzas cietumā, jo viņš bija pret tiem cīnījies. Vecākais brālis Pēteris piedalījās Latvijas atbrīvošanā, Latgales partizānu pulkā. Otrā pasaules karā aktīvo cīnītāju rindās iesaistās visi seši brāļi Ancāni. Virsteļtnants Augusts Ancāns boļševiku smago gūstu neiztur un mirst 1946. gadā. Divi brāļi — Alfons un Dominiks — tiek turēti vergu no-melnē līdz 1955. gadam, un tikai tad atbrīvoti ar saņemtiem veselībām. Bez jubilāra no Ancānu dzimtas brīvajā pasaulē vēl atrodas vecākais brālis Jāzeps Jānis Austrālijā.

Roberts Ancāns brīvības krastu sasniedza pa jūru 1915. gada maija otrā pusē, pēc Kurzemes zaudēšanas. Rietumvācijā viņš dzīvo vairākās bēgļu nometnēs. 1950. gada 1. septembrī Ancāns nodibina ģimeni ar līgu Bīruti Luţumu Neuburgā pie Donavas, kur viņš strādā kā invalidu pārskolēšanas centra inspektors-administrators.

Ancāns aktīvi darbojas DV organizācijā, ieņem tajā atbildīgus amatus un nostrādā DV CV un Rietumvācijas valdē septiņus gadus. Kā vēlētis tautiešu uzticības pārstāvis R. Ancāns darbojas LNP un LCP vairākus gadus — līdz izceļošanai. Vairākus gadus viņš bija arī Augs-burgas latviešu komitejas priekšsēdis un tautskolas pārzinis.

Labi pazīstot kara invalidu mentālītāti un atzīstot daudzās kara invalidu speciālproblēmas, Ancāns 1955. gada vasarā kopā ar dau-dziem citu latviešu novietņu kara invalidiem atjauno bijusās Latviešu Kara Invalidu Savienības darbību. Ancānu ievēl par pirmo LKIA priekšsēdi.

1955. gada decembrī Ancāns ar ģimeni izceļo uz ASV un apme-tas Ņujorkā uz dzīvi. Sākumā viņš strādā uz būvēm, bet jau kopš 1957. gada sākuma par tehnisko zīmētāju plaši pazīstamajā liftu firmā „Otis”.

Ieceļojis ASV, Ancāns uzsāka LKIA organizēšanas darbu Ameri-

BEST

kas kontinentā. Sevišķas pūles Ancāns veltīja karā cietušo renšu izcīnīšanai no Vācijas valdības, daudzas reizes apmeklēja Vācijas ģenerālkonsulu ASV, gatavoja iesniegumus, sniedza informāciju pārējiem un daudziem palīdzēja renšu formāltāšu kārtošanā. LKIA Amerikas kontinentā Ancāna vadībā ir izvirzījusies par spēcīgu vienību ar daudziem un lieliem nākotnes plāniem. Ancāns ir aicināts par referentu uz daudziem latviešu centriem ASV, un iespēju robežās to arī ir darījis. Tautieši Ancāna referātus novērtē atzinīgi, to pierāda lielais apmeklētāju skaits.

Uz jautājumu par nākotnes nodomiem Ancāns atbild: „To ir daudz, zēl tikai, ka par maz laika, jo matzes darbs paņem daudz”. Viņš ir pārliecināts, ka arī mūsu tautai reiz ausis brīvības rīls, un reizē atzīst, ka trimdas latvieši par maz paši dara, lai to ātrāk izcīnītu. Ja mēs dotu tikai mazu daļu, ko mūsu tauta tagad upurē dzimtenē, būtu daudz vairāk panākts.

Un tieši par LKIA problēmām Ancāns ar gandarījuma smaidu piebilst: „Rentes tagad ir izcīnītas, bet vēl jāpanāk, ka tās izmaksātu par visu laiku, kopš izbraucām no Rietumvācijas. Ancāns apmierināts saka: „Problēmu netrūks arī turpmāk, kā atpūtas nama iegāde, pensiju saņemšanas pielīdzināšana kā amerikāņu kara invalīdiem, LKIA bibliotēkas noorganizēšana utt.” Viņš ir pārliecināts, ja trimdas sabiedrība dos pilnīgu atbalstu, tad arī vieglāk tiksīm ar visu galā.

Jautāju — un kā ir ar DV organizāciju? — viņš atbild: „Mums nav ne pamata, ne arī vajadzības apkaroties. Un mēs ceram, ka ar laiku varēsim sadarboties. Mums taču ir vairākas karavīru organizācijas, kā kalpakieši, strēlnieki, lāčplēši, tās visas bija Latvijas brīvvalstī, un nav arī ar tām mums domstarpību tagad.”

LKIA un bijušie karavīri novēl Robertam Ancānam arī turpmāk tādu pat enerģiju un sirds skaldribu mūsu kopējā darbā, kas, runājot jubilāra vārdiem, ir izteikts divos vārdos: „Par Latviju!” Ja to mēs visi levērosim, tad noteikti iztiksim ar mazāk nevajadzīgiem putekļiem un ātrāk sagaidīsim to dienu, kad Tēvzeme mūs sauks.

Daudz baltas dieniņas dīzeni, raženi strādājot!

Zurnāla KARA INVALIDS nākošais numurs biedriem un biedriem veicinātājiem iznāks 1960. gada sākumā.

Raksti nākošam numuram iesūtāmi apgāda vadītājam līdz 1959.g. 31. dec

BEST COPY

Lasiet latviešu nacionālo laikrakstu

AMERIKAS VESTNESIS!

Laikrakstā plaša informācija par jaunākām politiskām un latviešu sabiedriskās dzīves notikumiem, kritiska kultūras un mākslas dzīves reportāža un interesanti raksti dažādās dzīves nozarēs.

Laikraksta galvenais redaktors Oļģerts Liepiņš (vispārējā vadība, politiskā un literārā daļa). Redaktori: Mag. iur. Alberts Kalniņš (šrietas); prāv. Alb. Birnbaums (baznīca un reliģija); Dr. D. Biskaps (tautas veselība); mag. iur. Edgars Lapiņš (tiesības); Adolfs Beķeris (sports); Dzidra Zeberīņa (ģimene un māja); Harijs Bergs (jaunatnes daļa); teln. Rich. Maurs (lētāja māksla) un komp. V. Ozoliņš (mūzika).

AMERIKAS VESTNESIS iznāk 5 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa ASV un Kanādā: par 3 mēn. 4,50 dol., par 6 mēn. 7,50 dol., par gadu 14 dol. Austrālijā: par 6 mēn. 40 šilīngi. Pārējās zemēs 10 dol. par gadu.

Laikraksta redakcijas un ekspedīcijas adrese: 100 W. Canton Street, BOSTON 18, Mass. U.S.A.

Abonejīt vieniņū latgaļu laikrakstu „LATGOLAS BOLSS”, kas iznāk mēnesī divi reizes un goda abonements ir \$ 4.80, un žurnālu „DZEIVE” uz leiō formata ar 32 lp., kas iznāk par divi mēneši reizi un goda abonements ir \$ 4.50.

Pasyutēlšona izdōroma pl pōrstōva Vōcljā pēc sekojūšas adreses:

Vl. Lōcis,
(13b) Mūnchen 54, Kristallstr. 2/I, Germany.

Žurnāls pasūtīnāms pie šādiem LKIA pārstāvjiem:

ASV: LKIA Amerikas zemes valdē: American-Latvian Handicaped Veterans Welfare Organization, 8515 Rigde Blvd., BROOKLYN 8, N. Y.;

J. Kudlīš — 216 Crescent Ave., BUFFALO 14, N.Y.;

J. Zikmanis — 4309 Clinton Ave., CLEVELAND 13, Ohio.

Kanādā: A. Šinkis — 415 Poplar Street, SUDBURY, Ont.

Austrālijā: J. Zekants — 17 Walnut Street, WYNNUM, Queensland.

Anglijā: M. Lukševics — 367 Willow Brook Rd., CORBY, NORTHANTS.

Beļģijā: P. Casno — 44 rue Van Arenbergh, LOUVAIN.

Vācijā: LKIA apgādā — J. Liebārdis, MEMMINGEN/Allgäu,

Kūnersbergstr. 58.

Žurnāls dabūjams arī vairāku latviešu laikrakstu redakcijās un lielākās grāmatnīcās.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem apzīmētos rakstos izteiktās domas var arī nesaskanēt ar LKIA CV un redakcijas uzskatiem.

LKIA CV un žurnāla redakcija.

BEST COPY

BEST AVAILABLE COPY

JŪTAMU PALIDZĪBU

jūs variet sniegt piederīgiem Latvijā un citos Padomju Savienības apgabalos, sūtot angļu vilnas audumus uzvalkiem, mēteļiem un kostīmiem, mūsu standartsaiņos, pie tam taupot dolārus un nepārmaksājot.

Tūkstošiem jardu lielie pasūtījumi Anglijas austuvēs un ļoti mazs uzcenojums dod mums iespēju piedāvāt solidu preci par nelielu naudu.

Daži piemēri:

Saiņis Nr. 1 — All Wool angļu audumi 2 uzvalkiem vai kostīmiem, pēc jūsu izvēles no 5 paraugiem, arī ar apzīmējumiem MADE in ENGLAND. Svars 8,5 lb. Cena — ieskaitot multu, apdrošināšanu, pasta izdevumus, licenci un izturīgu, audeklā iestūtu, iesaiņojumu — \$ 29.—.

Saiņis Nr. 7 — All Wool angļu audumi 2 mēteļiem, pēc jūsu izvēles no 5 paraugiem. Svars 11 lb. Cena, ieskaitot visus izdevumus — \$ 32.—.

Apvienojot abus minētos saiņus vienā — audumi 2 uzvalkiem vai kostīmiem un 2 mēteļiem — svars 19,5 lb, cena, ieskaitot visus izdevumus — \$ 57.—.

Speciālsaiņis — angļu vilnas audumi 7 uzvalkiem vai kostīmiem, pēc jūsu izvēles, viss, kā iepriekš. Svars 22 lb. Cena, ieskaitot visus izdevumus — \$ 79.—.

Un vēl daudz citu standartsaiņu par izdevīgām cenām.

Saņemšana garantēta. Pircējam piesūtu saņēmēja kvīti ar pasta zīmogu. Saņēmējam nekas nav jāpiemaksā.

Nosūtām visas preces, ko ielaiž Padomju Savienībā.

Pieprasiet cenrādi audumiem, apaviem, gataviem apģērbiem, medikamentiem u.t.t. un audumu paraugus. Salīdziniet cenas un kvalitāti.

Lithuanian Trading Company, London, W. 11. England, pārstāvis ASV un Kanadā:

VOLDEMARS MIDZIŅŠ, Sales Agency

53 Pierpont St., NEW HAVEN 13, Conn., USA

Bij. Latvijas armijas un Leģiona karavīra uzņēmums.

BEST AVAILABLE COPY

BEST COPY

1961 Riga Directory

Ale, A. A., Tallin 78	31502	Aleksejeva, V. V., Čiekurkalns 5. lln. 17	95590	Andrejeva, T. P., Dzirnavu 41	72444
Alešins, P. D., Sverdlova 3	31503	Alekseja, I. I., Jaunpils		Andrejsko, V. P., Lielā 111	72445
Alešinska, V. A., Pilsa 38	95587	Alešins, I. I., Jaunpils	3001.294	Andrejs, A. A., Tallin 35	72446
Alešins, A. J., Sarkanarmijas 23	76501	Alešins, A. J., Pilsa 38	72284	Andrejsko, D. I., Mārupes 13	61219
Alešins, V. J., Lielā 314	96104	Alešinska, M. A., Pilsa 38	22095	Andrejsko, A. K., Lielā 70	95587
Alešinska, V. A., Skolas 30	78101	Alešinska, V. V., P. Stučka 83/88	72751	Andersens, N. S., P. Stučka 30	72507
Alešinska, S. V., Lielā 326/328	95472	Alijeva, E. A., Nīdzenieku 10	63181	Andersens, B. K., Karmunāru bulv. 1	21113
Alešinska, E. A., Jankas Kupaļa 10	31802	Alkisa, V. I., Suvorova 13	27101	Andersens, E. J., Dzirnavu 34-a	31279
Alešinska, O. B., Valov 24	23855	Alks, A. J., Auskļa 5	26575	Andersens, E. M., Kr. Barons 100	75555
Alešinska, M. B., Suvorova 8	27513	Alks, L. L., Arļa Rēce 8	95150	Andersens, M. A., Gorkija 67	75511
Alešinska, B. I., m. Kalnu 22	29379	Alks, A. E., Vecmīlgrāvis, 7 lln. 20	30245	Andersens, M. K., Medus 1	61291
Alešinska, V. M., Suvorova 100	79662	Alks, A. J., m. Karmunāru 78	64220	Andersens, M. K., Auskļa 3	31090
Alešinska, A. A., R. Marksa 42	70098	Alks, A. J., Vēlāvas 23	95545	Andersens, V. J., Suvorova 100	70120
Alešinska, A. G., Daudzēnu 4	62001	Alks, J. I., Gorkija 75	72123	Andersens, A. J., Padomju bulv. 12	70477
Alulova, V. I., Arļa 33	73959	Alks, J. I., Kļava 77	27525	Andersens, A. P., Tallinas 58	78100
Alulova, P. P., Dzirnavu 123	21536	Alks, M. A., Gorkija 103	32548	Andersens, B. A., Kuldīgas 50	62450
Alunča, K. A., Antikas 8	92296	Alks, O. P., R. Marksa 44	71548	Andersens, E. J., Mārupes 44	29136
Alusis, T. S., Odēvas 3/4	29910	Alks, V. E., Admītu 11	77499	Andersens, E. M., Vecmīlgrāvis, 3. lln. 24	30283
Alusis, V. P., Nālnieku 5	95511	Alks, Z. A., Gorkija 85	71601	Andersens, P. I., Komjaunatnes 3072	23405
Alusis, V. M., Jankas Kupaļa 18	33145	Alks, H. E., Lielā 307	95223	Andersens, P. I., Fr. Engela 195	27936
Alutis, V. I., Lielā 84	75132	Alks, M. K., Hercena 10	95622	Andersens, N. A., Kr. Barons 2235	78249
Albergs, V. K., Indrānu 4	78208	Alks, O. A., Kr. Barons 122	72795	Andersens, I. A., Sarkanarmijas 87	92510
Albergs, M. J., Fr. Deģlava prosp. 47	92770	Alks, L. A., Čermāņu 42	70856	Andersens, K. J., Jaunpils	
Alberģis, V. E., Kalnciema 2-b	61666	Alks, P. J., Sverdlova 8	63736	I. lln. 82	3004.394
Alberģis, M. A., Sēdri 9	71720	Alks, J. L., K. Marksa 100	32155	Andersens, M. A., Gorkija 103	76306
Alberģis, N. P., Gorkija 73	75430	Alks, H. S., Balolu 23	28324	Andersens, M. Z., Daugavpils 80	67814
Alberģis, E. J., Arļa 90	76455	Alks, M. P., Dzirnavu 92	61993	Andersens, B. J., Dzirnavu 17	71614
Alberģis, J. K., R. Marksa 53	20693	Alks, K. A., Sarkanarmijas 88	28774	Andersens, V. K., Čiekurkalns 2. lln. 3	95943
Albins, A. N., L. Paeģles 8	20364	Alks, J. D., Arļa 78	75500	Andersens-Meļers, E. R., Kurbe 4	95914
Albins, V. G., Raudas 27	63752	Alks, V. B., Lielā 100	72235	Andijeva, T. A., Lielā 62	23105
Albrehts, H. I., Zāle 10	34384	Alks, A. J., Dzirnavu 70	25561	Andina, I. P., Kalnciema 21	61015
Albrehts, K. J., Arļa 8	20335	Alks, M. G., Skārpu 25	20839	Andriškis, M. B., Suvorova 52	76025
Alidok, L. I., R. Marksa 50	29484	Alks, D. I., Krāslavas 10	21602	Andriška, A. P., K. Marksa 87	23154
Alekanova, D. G., L. Paeģles 13	32021	Alks, A. J., Tallinas 35	77184	Andriška, E. I., Hospitālu 53	73561
Alelševs, G. A., Mednieku 4	31258	Alks, E. M., Mīcūna 20	72960	Andriška, G. A., Gorkija 100/108	70774
Alekšandrs, J. m. Hanzas 8	76228	Alks, I. A., 12. janvāra ielā 81/83	23250	Andriška, H. N., Sīlas 2	65192
Alekšandriška, V. D., Lienes 8	77329	Alks, M. A., Sarkanarmijas 88	76907	Andriška, M. A., Čokas 14	21084
Alekšandrs, K. V., Lomonosova 2	42172	Alks, I. P., Arļa 34	77240	Andriška, Z. A., Lielā 114	72614
Alekšandrs, M. N., Fr. Engela 29	74238	Alks, D. R., Blaumaņa 12	28864	Andriška-Tihomirova, A. I.	
Alekšandrs-Nitarska, A. S., P. Stučka 44	70697	Alks, M. J., Lielā 80	74375	P. Stučka 41/44	71044
Alekšandriška, I. D., Suvorova 10	20963	Amanova, O. M., Lielā 84	73066	Andriška, A. I., Auskļa 4	21044
Alekšandriška, M. D., Revoličijas 51/53	72883	Amanova, B. P., Tempļa 5	61361	Andriška, A. M., Lielā 11	71044
Alekšandrs, A. A., R. Marksa 2	70857	Amanis, M. K., Pērkšņa 21	95296	Andriška, A. V., Dzirnavu 21-a	61114
Alekšandrs, A. N., Auskļa 3	34180	Amanis, V. A., Spēta 7	76457	Andriška, F. K., Fr. Engela 87	71044
Alekšandrs, B. K., I. Sēdri 11	28961	Amanis, J. S., Fr. Engela 80	76498	Andriška, R. G., Lielā 25	95110
Alekšandrs, E. M., Fr. Engela 11	74408	Amanis, M. A., Padomju bulv. 20	25171	Andriška, K. I., Sarkanarmijas 87	95107
Alekšandrs, N. V., Kr. Barons 100	77919	Amanis, A. V., Lielā 133	78103	Andriška, K. K., Kalnciema 7-a	61044
Alekšandrs, P. V., Pilsa 68	76214	Amanis, A. G., Pilsa 81	71439	Andriška, L. G., Inženieru 1	25044
Alekšandrs, V. A., Lielā 227	95931	Amanis, J. M., Gorkija 81	72182	Andriška, M. P., Kāļļu 9/11	20244
Alekšandrs, V. J., Komjaunatnes 29/30	26019	Amanis, R. A., Lielā 14	71135	Andriška, N. A., Pērkšņa 8	21044
Alekševs, S. B., Pērkšņa 41	73424	Amanis, A. Z., Mīcūna 20	76446	Andriška, S. V., Gorkija 40	71044
Alekševa, A. P., Kr. Barons 14	23814	Amanis, V. A., Vienības gatv. 114	61251	Andriška, V. P., Lielā 61	71044
Alekševa, G. S., Alūtas 11	65022	Amanis, V. S., Rēznes 5	41666	Andriška, V. I., Auskļa 3	34364
Alekševa, Z. J., Tallinas 79	71236	Amanis, M. G., Kļava 91/93	25167	Andriška, V. L., Čoku 5	75364
Alekševa, A. K., Kļava 91/93	23339	Amanis, V. M., Mārupes 10	63872	Andriška, V. V., Sarkanarmijas 43	72044
Alekševa, A. M., Kalnciema 1-a	61070	Amanis, O. A., Dzirnavu 80	24353	Andriška-Andersens, E. M., Lielā 114	74952
Alekševa, A. P., Jankas Kupaļa 20	32426	Amanis, L. A., Sīlas 13-b	64728	Andersens, B. E., Kļava 9	34782
Alekševa, G. A., Lielā 97	70916	Amanis, H. B., Blaumaņa 21	27470	Andriška, A. L., Vienības gatv. 85	61756
Alekševa, G. A., Kļava 15	33169	Amanis, I. K., Jēlga 79	62344	Andriška, M. G., Lomonosova 12	41114
Alekševa, G. M., Kr. Barons 128	75214	Amanis, M. M., Lielā 88	75010	Andriška, V. J., Suvorova 23	21121
Alekševa, I. A., Lapa 18	64307	Amanis, A. P., Fr. Engela 28	79919	Andriška, A. J., Hanzas 4	71044
Alekševa, I. P., Balolu 22	64767	Amanis, O. J., Koku 1	64894	Andriška, P. R., Vēlāvas 11	31214
Alekševa, M. A., m. Kalnu 14/16	43082	Amanis, A. J., Mikus 13	63284	Andriška, V. K., Bāliņu 2	31214
Alekševa, N. P., Nīdzenieku 22	63818	Amanis, A. J., Mikus 13	72026	Andriška, J. G., R. Marksa 31/33	70244
Alekševa, M. I., Lielā 232	95695	Amanis, K. J., Lielā 18	23097	Andronova, A. A., Kr. Barons 19	70194
Alekševa, R. P., Dzirnavu 102-a	23573	Amanis, V. D., Gorkija 13	26081	Andronova, D. A., Mārupes 9	61044
Alekševa, V. A., L. Paeģles 6-a	34702	Amanis, R. A., Jankas 23	21920	Andriška, A. S., Mārupes 8-a	61044
Alekševa, V. M., Rādotehnikas 31	63173	Amanis, A. J., Lauku 1	78728	Andriška, B. B., Kalnciema 10	62044
Alekševa, V. M., Laboratorijas 14	78072	Amanis, M. V., Dzirnavu 80	24281		
Alekševa, V. V., Kr. Barons 75	79634				